

VÄSTERÅS STAD

Äldrenämnden

Kallelse och föredragningslista

Enligt uppdrag	Ordförande Bengt-Åke Nilsson
Sammanträdesdatum	20 september 2022
Plats och tid	Kommunstyrelsens sessionssal (Stadshuset rum A287), 13:00
Ledamöter	Ordförande Bengt-Åke Nilsson (L) 1:e vice ordförande Jonas Cronert (S) 2:e vice ordförande Anna Nordin (M) Lena Burström (S) Owen Olofsson (S) Indi Persson (C) Jan-Erik Jansson (M) Caroline Frisk (SD) Amanda Grönlund (KD)
Ersättare	Lena Söderberg (S) Jacob Axelson (L) Elisabeth Elander (L) Karin Larses (C) Caroline Närhi (MP) Leif Ringström (M) Daniel Bruce (M) Anette Hult (M) Alexander Savander (-)
Ersättarnas tjänstgöringsordning	(S): S, MP, C, L, V, M, KD, SD (L): L, C, S, MP, M, KD, V, SD (C): C, L, MP, S, M, KD, V, SD (MP): MP, S, C, L, V, M, KD, SD (M): M, KD, C, L, MP, S, V, SD (SD): SD, KD, M, L, C, S, MP, V (V): V, S, MP, C, L, M, KD, SD (KD): KD, M, C, L, S, MP, SD, V

1 Dnr AN 1829520-
Protokolljustering

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden utser Caroline Frisk (SD) eller Amanda Grönlund (KD) att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll.
2. Justeringen äger rum den X klockan X.

2 Dnr AN 1829527-
Anmälan av extra ärenden

Ärendebeskrivning

Fråga från nämnden i juni:

Caroline Närhi (MP) - Kompetenskrav på personal vid vakning i livets slutskede.

3 Dnr AN 1829534-
Fastställande av föredragningslista

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att ärende 1-13 är offentliga och behandlas på den öppna delen av sammanträdet.

4 Dnr AN 1829548-
Information - Särskilda boenden

ALLMÄNHETENS FRÅGESTUND
max 15 minuter

5 Dnr AN 2022/00076-1.2.3
Anmälan av handling september 2022

Förslag till beslut

Allmänna handlingar anmäls och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Allmänna handlingar inkomna till nämnden under perioden 2022-08-13--2022-09-07 redovisas i form av:

1. Postlista för äldrenämnden
2. Inkomna domar från förvaltningsrätten.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Allmänna handlingar anmäls och läggs till handlingarna.

6 Dnr AN 2022/00084-1.2.3
Anmälan av delegationsbeslut september 2022

Förslag till beslut

Delegationsbeslut anmäls och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Delegationsbeslut redovisas för nämnden i form av följande listor:

1. Förteckning över delegationsbeslut registrerade i äldrenämndens diarieserie ÄN under perioden 2022-08-13--2022-09-07
2. Förteckning över delegationsbeslut enligt bostadsanpassningsbidrag under perioden augusti 2022
3. Förteckning över delegationsbeslut enligt SoL under perioden augusti 2022
4. Förteckning över anställningsbeslut under perioden juli-augusti 2022
5. Äldrenämndens arbetsutskotts protokoll 6 september 2022

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Delegationsbeslut anmäls och läggs till handlingarna.

7 Dnr AN 2022/01095-1.5.1
Månadsstatistik äldrenämnden 2022

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av månadsstatistiken och lägger den till handlingarna.

8 Dnr AN 2022/00375-1.6.2
Beslut - Avtalsuppföljning - hemvård, Personstöd Mälardalen AB

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av rapporten daterad 27 april 2022 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enheten för beställning, upphandling och avtalsuppföljning (BUA) har gjort en avtalsuppföljning av hemvårdsutföraren Personstöd Mälardalen AB.

Avtalet innefattar insatser enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. BUA har begärt in- och granskat egenkontroller, rutiner, personalförteckning och avidentifierade genomförandeplaner, vilka mestadels håller en godkänd nivå.

Från äldreombudsmannen har uppgifter gått igenom om aktuella synpunkter/klagomål samt Lex Sarah. Förekommande synpunkter/klagomål är i nivå med vad som i allmänhet brukar ses inom hemvården. Medicinskt ansvarig sjuksköterskas sammantagna bedömning av hälso- och sjukvården och journalgranskning visar på godkända delar, men med några förbättringsområden. Socialt ansvarig socionoms granskning av genomförandeplaner med tillhörande social journal, visar att dokumentationen i vissa delar behöver förbättras.

Förvaltningens samlade bedömning är att utföraren uppfyller avtalet i alla granskade delar och som framgår av det metodstöd som finns för avtalsuppföljning.

Förvaltningens bedömning är att följande är förbättringsområden:

- * Dokumentera patientens delaktighet vid vårdplanering
- * Se över ansvar för dokumentation av att läkemedelsgenomgång är utförd
- * Inhämta och dokumentera samtycke till att delta i nationella kvalitetsregister
- * Förbättra systematiken att dokumentera och hålla isär social dokumentation, hälso- och sjukvårdsdokumentation samt arbetsanteckningar
- * Skapa en systematisk egenkontroll av den sociala dokumentationen

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden tar del av rapporten daterad 27 april 2022 och lägger den till handlingarna.

9 Dnr AN 2022/00482-1.3.6
Beslut - Återrapportering - Krav på åtgärder för förstärkt patientsäkerhet med anledning av kraftigt ökande läkemedelsavvikelser

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av tidsatt handlingsplan och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

På äldrenämndens möte den 23 augusti §174 återremitterades ärendet för att få en övergripande handlingsplan/redovisning av språksatsningen där språkutbildning kring läkemedelshantering är en del av redovisningen.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden tar del av tidsatt handlingsplan och lägger den till handlingarna.

10 Dnr AN 2022/01051-1.3.6

Beslut - Utredda kompetenskrav vid nyanställningar av omvårdnadspersonal och anställa personal för att utföra kringuppgifter

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av utlåtandet daterad den 6 september 2022 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Vid äldrenämndens möte den 23 augusti 2022 överlämnade Äldrekommissionen sin slutrapport med påföljande förbättringsförslag.

Äldrenämnden fattade samma dag beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden kring hantering av förbättringsförslagen.

Äldrekommissionen förslår att möjligheten till att tillämpa skärpta kompetenskrav vid nyanställning av omvårdnadspersonal ska utredas. Vidare att se över utvecklingsmöjligheterna i arbetet för omvårdnadspersonal samt ge möjligheter att i högre grad än idag avsätta resurser för att anställa särskild personal för att utföra kringuppgifter som städning och tvätt utan att det påverkar bemanningen av undersköterskor.

Hantering av förslaget:

Förvaltningen står inför en stor utmaning i att rekrytera kompetent personal till äldreomsorgen. Det finns ett stort behov av främst sjuksköterskor och omvårdnadspersonal men även fysioterapeuter, arbetsterapeuter och biståndshandläggare.

En grundläggande utbildning för samtlig omvårdnadspersonal som benämns "Kvalitet i Kundarbetet" (KIK) har påbörjats och fortsätter nu under hösten 2022. Vidare pågår utbildning till undersköterska för vårdbiträden som vill vidareutbilda sig samt en utbildning till specialistundersköterska.

Förvaltningen genomför också ett aktivt arbete i syfte att höja språkkompetensen hos de medarbetare som har behov av dessa insatser.

Ytterligare språkbud utbildas och ett helhetskoncept för språksatsning har tagits fram. Det planeras en övergripande introduktionsutbildning för nyanställda.

Beträffande kringuppgifter har nämnden tidigare fattat beslut att ej införa s.k. serviceassistenter. Förvaltningen ser att det kan vara framkomlig väg utifrån

rekryteringsläget men detta kommer i så fall att kräva en viss hantering av handledare/chef.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden tar del av utlåtandet daterad den 6 september 2022 och lägger den till handlingarna.

11 Dnr AN 2022/01052-1.3.6
**Beslut - Utredda tydligare kontinuitetskrav för
omvårdnadsinsatser i förfrågningsunderlag och
uppdragsbeskrivningar**

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av utlåtandet daterat den 7 september 2022 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Vid äldrenämndens möte den 23 augusti 2022 överlämnade Äldrekommissionen sin slutrapport med påföljande förbättringsförslag.

Förslaget i sin helhet var att utreda möjligen att i förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivningar fastställa tydligare kontinuitetskrav för såväl de omvårdnadsinsatser som bedrivs av egenregi som av externa utförare.

Äldrenämnden fattade samma dag beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden kring hantering av punkterna.

Hantering av förslaget:

Krav på kontinuitet finns redan i förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivningar, för hemvård, formulerat enligt nedan:

Leverantören ska säkerställa kontinuitet inom sin verksamhet, vilket innebär;

- Personalkontinuitet, att den enskilde träffar så få personer som möjligt.
- Tidskontinuitet, att den enskilde får hjälp i den omfattning som anges i genomförandeplanen.
- Metodkontinuitet, att insatserna blir utförda enligt genomförandeplanen, oavsett vem som utför insatserna.

I juli 2022 fastslogs krav på fast omsorgskontakt i hemtjänsten även i socialtjänstlagen. Detta lagkrav syftar till att tillgodose hemtjänsttagarens behov av trygghet, kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning.

Förvaltningen jobbar med att stärka uppföljningen av de olika kontinuitetsbegreppen. Enheten för kontroll och granskning (EKG) följer upp att utförda insatser registreras på de tider, och vid så många tillfällen, som framgår av beslut och genomförandeplan genom stickprov (tidskontinuitet). Förvaltningen följer även statistik för personalkontinuitet. Detta går att följa genom att medarbetare taggar sin tid i verksamhetssystemet Epsilon. Denna statistik presenteras månatligen för nämnden.

Ett utvecklingsarbete drivs av förvaltningens Socialt ansvarig samordnare, SAS, tillsammans med systemförvaltningen för att skapa ett system där alla utförare ska kunna bekräfta en beställning genom att lägga in genomförandeplanen. På så sätt kan biståndsenheten kontrollera 1) att det finns en upprättad genomförandeplan samt 2) att den följer biståndsbeslutet (metodkontinuitet). Detta är också i linje med den nya socialtjänstlagen (SoL), som beräknas träda i kraft 1 januari 2023, där kraven på uppföljning av beslut enligt SoL sannolikt kommer att stärkas.

I avtal och uppdragsbeskrivningar avseende särskilt boende finns krav på att varje individ ska ha en kontaktperson. Kontaktpersonens uppgift är bland annat att tillsammans med den boende upprätta genomförandeplanen (metod och tidskontinuitet). I kommande upphandlingsdokument finns utrymme för att tydliggöra syftet med kontaktman vilket då förslagsvis bör överensstämma med formuleringen i socialtjänstlagen för hemtjänst, dvs - att tillgodose kundens behov av trygghet, kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden tar del av utlåtandet daterat den 7 september 2022 och lägger den till handlingarna.

12 Dnr AN 2022/01053-1.3.6
Beslut - Utredda äldres kvarboende i den egna bostaden genom att utveckla och samordna förebyggande verksamheter

Förslag till beslut

Äldrenämnden antar förvaltningens förslag till utlåtande daterat den 6 september 2022 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Vid äldrenämndens möte den 23 augusti 2022 överlämnade Äldrekommissionen sin slutrapport med påföljande förbättringsförslag.

Äldrekommissionen förslår att äldres möjligheter till kvarboende i den egna bostaden genom att i ökad utsträckning utveckla och samordna de förebyggande verksamheter som kan tillhandahålla praktiskt stöd och hjälp utreds.

Äldrenämnden fattade samma dag beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden kring hantering av punkterna.

Hantering av förslaget:

Förebyggande verksamheter inom äldrenämndens ansvarsområde består av seniorguider, anhörigkonsulenter, arosfixare och mötesplatser. Uppdragen för seniorguider och anhörigkonsulenter har nyligen tydliggjorts. Seniorguiderna ger en bred samhällsinformation och har dessutom ett tydligt fokus på hälsa. Anhörigkonsulenterna ger stödjande samtal och har ett programutbud med inslag av friskvård. Arosfixarna ger ett fallförebyggande stöd till äldre i ordinärt boende och servicehus och kan ge tips på saker att

tänka på för en säker miljö i hemmet. På mötesplatserna ges möjlighet till fysiska- och kulturella aktiviteter och tillfällen för samvaro.

Sammantaget bidrar verksamheterna till att ge människor en meningsfull dag, träning, gemenskap med andra, samtalsstöd, samhällsinformation och fallförebyggande tips. Äldres situation är dock inte endast en fråga för äldrenämnden. Förebyggande arbete omfattar således hela staden exempelvis inom samhällsplanering, delaktighet i samhället, anpassade ordinära boenden, kultur och fritid, hälsa, trygghetsfrågor, med mera. Utifrån detta har förvaltningen initierat stadsövergripande arbete under rubriken "Ett friskt och hälsosamt åldrande".

Förvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden antar förvaltningens förslag till utlåtande daterat den 6 september 2022 och lägger den till handlingarna.

13 Dnr AN 2022/01054-1.3.6
Beslut - Utarbeta en äldreplan för Västerås stad som sträcker sig under perioden 2023-2028

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av utlåtandet daterad den 6 september 2022 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Vid äldrenämndens möte den 23 augusti 2022 överlämnade Äldrekommissionen sin slutrapport med påföljande förbättringsförslag.

Äldrenämnden fattade samma dag beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden kring hantering av förbättringsförslagen.

Hantering av förslaget:

Antalet äldre ökar. Många är friska långt upp i åren men för att främja hälsa och självständighet så långt möjligt behöver de förebyggande insatserna få högre dignitet än tidigare. Äldres situation är dock inte endast en fråga för äldrenämnden då många personer över 65 år inte har insatser eller befinner sig i äldrenämndens verksamheter. Förebyggande arbete för äldre omfattar således hela staden, exempelvis inom samhällsplanering, delaktighet i samhället, anpassade ordinära boenden, kultur och fritid, hälsa, trygghetsfrågor med mera.

Förvaltningen har därför initierat ett stadsövergripande arbete i frågan i syfte att ta fram en stadsövergripande plan eller motsvarande för äldre personer i Västerås stad. Två workshops under rubriken "Friskt och hälsosamt åldrande" genomfördes under första halvåret med bred representation från stadens olika förvaltningar. Under hösten kommer ytterligare steg att tas i arbetet. I förlängningen ska även regionens förebyggande insatser samt föreningar/civilsamhälle ingå som viktiga parter i arbetet.

Vård- och omsorgsförvaltningen har lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden tar del av utlåtandet daterad den 6 september 2022 och lägger den till handlingarna.

HÄR SLUTAR SAMMANTRÄDETS ÖPPNA DEL!

14 Dnr AN 2021/00853-1.6.2
Beslut - Tillsyn - Ankarets äldreboende

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att yttrandet daterat den 6 september 2022 antas och överlämnas till Inspektionen för vård och omsorg.

Ärendebeskrivning

Natten mellan den 6:e och 7:e september 2021 gjorde Inspektionen för vård och omsorg (IVO) en oanmäld tillsyn på Ankarets äldreboende där kunder med demenssjukdom bor.

IVO har i sitt tillsynsbeslut funnit två brister som nämnden ska redovisa sin inställning till. Bristerna rör:

1. Det är inte klart att enskilda kunnat lämna sitt samtycke till tillsyn via nattkamera, och
2. Nattpersonalen saknar kunskap om verksamhetens rutiner avseende skydds- och begränsningsåtgärder

IVO bedömer tillsyn via trygghetskamera som en särskilt ingripande åtgärd som kräver ett uttryckligt samtycke från enskild själv. Då personer med kognitiv svikt och demenssjukdom har svårigheter att ge ett juridiskt hållbart samtycke anser IVO att trygghetskamera ej får användas på Ankaret äldreboende.

Tillsyn, så som alla socialtjänstinsatser, ska bygga på individens självbestämmanderätt och frivillighet. Nämnden efterfrågar därför ett förtydligande av IVO gällande varför tillsyn via trygghetskamera kräver ett uttryckt samtycke från enskild när annan form av tillsyn, exempelvis fysisk tillsyn eller tillsyn via sensorer inte kräver samtycke i IVO:s mening.

Nämnden delar inte IVO:s bedömning att ställföreträdare inte kan samtycka i det fall enskild själv har förlorat sin rättskapacitet. Nämnden kommer därför att komplettera de rutiner och riktlinjer som behandlar införandet av trygghetsskapande teknik på individnivå med att verksamheten ska inhämta ett samtycke innan trygghetskameran används. Detta för att täcka in de situationer när enskild själv inte kan lämna ett samtycke till tillsyn via trygghetskamera.

Gällande att nattpersonalen saknar kunskap om rutinerna kring skydds- och begränsningsåtgärder kommer verksamheten att hålla relevanta utbildningar för samtlig personal för att åtgärda bristen.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden beslutar att yttrandet daterat den 6 september 2022 antas och överlämnas till Inspektionen för vård och omsorg.

15 Dnr AN 2022/00723-1.4.2
Beslut - Delårsrapport 2, 2022 äldrenämnden

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av delårsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Äldrenämnden visar en budgetavvikelse på +12,9 mnkr för perioden januari-augusti, varav +41,1 mnkr avser beställardelen och -28,2 mnkr förvaltningens egenregiverksamhet.

Helårsprognosen pekar mot en budgetavvikelse på +2,6 mnkr, varav +24,2 mnkr avser beställarverksamheten och -21,6 mnkr förvaltningens egenregiverksamhet.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden tar del av delårsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen.

16 Dnr AN 1832489-
Information - Budget 2023

17 Dnr AN 2022/00481-1.7.1
Information - Remiss - Sänk tröskeln till en god bostad - utredning av förutsättningar för en socialt hållbar bostadsförsörjning (SOU 2022:14)

18 Dnr AN 1829456-
Information - Förvaltningens egenregi

19 Dnr AN 1829541-
Information - Hemvård

20 Dnr AN 1829555-
Information - HSL-frågor

21 Dnr AN 1829562-
Kurser och konferenser

22 Dnr AN 1829569-
Förvaltningsdialog

23 Dnr AN 1829576-
Övriga frågor